

Copyright © Dimitru Borțun
Copyright © TRITONIC 2015 pentru ediția prezentă.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

TRITONIC

Str. Coacâzelor nr. 5, București
e-mail: editura@tritonnic.ro
www.tritonnic.ro

Tritonic București apare la poziția 18 în lista cu Edituri de prestigiu recunoscut în domeniul științelor sociale (lista A2) (CNATDCU):
http://www.cnatdcu.ro/wp-content/uploads/2011/11/A2_Panel41.xls

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BORȚUN, DUMITRU

Mareea neagră: limba română sub asediu / Dimitru Borțun

Tritonic, 2015

ISBN: 978-606-749-046-6

Coperta: ALEXANDRA BARDAN

Redactor: BOGDAN HRIB

Tehnoredactor: DAN MUȘA

Comanda nr. 39 / septembrie 2015

Bun de tipar: septembrie 2015

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Dimitru Borțun

MAREEA NEAGRĂ: LIMBA ROMÂNĂ SUB ASEDIU

GREȘELI DE EXPRIMARE ÎN MASS MEDIA DIN ROMÂNIA

t...
TRITONIC

*Dedic această carte celor trei persoane ale căror texte
nu simt nevoia să le verific: Ileana Borșun, Vladimir Borșun
și Corina Matei. Pentru corectitudinea exprimării lor,
sunt în stare să bag mâna în foc.*

Cuprins

PREFAȚĂ	7
I. INTRODUCERE	9
1. Gramatica limbii române – o știință esoterică	9
2. Marea neagră: un flux de indiferență, ignoranță și dispreț	16
3. De ce trebuie să vorbim și să scriem corect românește?	20
4. Și totuși: de ce nu trebuie să ne fie rușine	28
II. GREȘELI GRAMATICALE, SEMANTICE, SINTACTICE ȘI STILISTICE ÎN PRESA DE LIMBĂ ROMÂNĂ (2006-2014)	39
1. Greșeli gramaticale	39
1.1. Folosirea greșită a cazului acuzativ: absența prepoziției „pe”	39
1.2. Folosirea greșită a modului gerunziu, atunci când subiectul lipsește	42
1.3. Folosirea greșită a modului infinitiv	47
1.4. Folosirea greșită a adverbului „ca”	53
1.5. Folosirea greșită a alocuțiunii adverbiale „ca și”	58
1.6. Dezacordul de gen în folosirea pronumelor și adjectivelor posesive	64
1.7. Dezacordul de gen în folosirea numeralelor	66
1.8. Folosirea incorectă a verbului „a trebui”	77
1.9. Declinarea și conjugarea greșită a unor substantive, pronume și adjective	82
1.10. Folosirea greșită sau nefolosirea articolului hotărât	85
1.11. Confuzia dintre „i”-ul accentuat și „i”-ul dublu	88
2. Greșeli semantice	89

2.1. Contradicții logico-semantice	89
2.2. Tautologii (pleonasmе)	91
2.3. Utilizarea unor cuvinte și expresii cu sens greșit	109
2.4. Folosirea greșită a expresiei „în rândul”	125
2.5. Asimilarea inadecvată a unor termeni intrați recent în limba română	128
3. Greșeli sintactice	133
4. Greșeli stilistice	137
4.1. Cacofoniile și evitarea lor neinspirată	137
4.2. Frazare confuză și topică neinspirată	141
4.3. Pronunțarea greșită a unor cuvinte	149
4.4. Utilizarea incorectă a virgulei	150
5. Greșeli cauzate de grabă și neglijență	154
6. Greșeli cauzate de ignoranță	158
6.1. Ignoranța cu privire la date istorice	158
6.2. Ignoranța cu privire la termeni noi și termeni de specialitate	160
III. GREȘELI FĂCUTE DE PERSOANE PUBLICE ÎN DISCURSURI MEDIATIZATE	163
IV. EPILOG	177
BIBLIOGRAFIE	181
INDICE DE NUME	183

PREFAȚĂ

Greșelile de exprimare analizate în această carte reprezintă o mică parte din ceea ce auzim sau citim zilnic; sunt greșeli pe care le-am înregistrat, într-un mod nesistematic, timp de opt ani: 2006-2014. M-am ocupat mai îndeaproape de ele nu fiindcă ar denatura mesajul în procesul comunicării (de cele mai multe ori, nici nu o fac). Ele transmit, însă, anumite informații despre vorbitorul care le comite: nivelul de instruire, tipul de cultură, statutul socio-profesional, nivelul respectului de sine, inteligența lingvistică și chiar imaginația lingvistică.

Dar, mai presus de toate, comiterea lor exprimă un anumit grad de indiferență pentru limba *maternă* (cea prin care generăm imaginea noastră despre lume, despre noi înșine și despre locul nostru în lume) și, în alt plan, o indiferență pentru limba *națională*. Ori, atunci când membrii unei comunități lingvistice nu țin nici la limba lor, te poți întreba dacă, în genere, mai țin la ceva, dacă „mai au ceva sfânt”, cum se spune. După cum se știe, un element identitar primordial pentru o națiune este limba națională (pentru Nichita Stănescu, ea era primul și ultimul element definitoriu: „*Patria mea este limba română*”). Cu atât mai deplorabilă este manifestarea „indiferenței lingvistice” la oameni care se exprimă în spațiul public sau la cei care, prin statutul lor profesional, au datoria de a *cultiva* limba națională sau, cel puțin, de a *propaga* o limbă corectă și frumoasă.

Pentru un specialist în comunicare, cum vor să devină studenții mei (sau se presupune că vor să devină), incompetența lingvistică este inadmisibilă. Dar nu am scris această carte numai pentru studenții din facultățile și secțiile de Comunicare (Jurnalism, Relații publice sau Publicitate). Sper că observațiile pe care le fac pe marginea greșelilor de exprimare le vor fi utile și jurnaliștilor, redactorilor din edituri, traducătorilor, celor care subtitrează filme, tuturor celor care se exprimă în spațiul public și care nu vor să se facă de râs. Am scris această carte cu gândul la cei care și-ar dori să se exprime corect și inteligibil, frumos și memorabil, dar care nu au avut norocul să se nască într-o familie de oameni instruiți, să urmeze o școală bună, cu profesori cultivați și dedicați, să se hrănească cu lecturi de calitate sau să întâlnească oameni providențiali. Sunt convins că printre aceștia există destule persoane care își doresc să folosească limba română și în alt fel decât strict utilitar, ca pe un instrument de comunicare în viața cotidiană. Căci o limbă înseamnă mult mai mult: ea este și un instrument de cunoaștere și autocunoaștere. Prin intermediul limbii în care gândim și simțim, ne edificăm și ne dezvoltăm ca ființe umane.

I. INTRODUCERE

“... oriunde vei vedea îmbrățișarea binevoitoare a unui limbaj stricat, acolo va fi cu siguranță și o stricăciune a moravurilor. (...) stricăciunea limbajului, dacă este răspîdită, arată că oamenii de la care provin cuvintele acestea sunt decăzuți. Nu te minuna că tipul acesta de elocință stricată este îmbrățișat cu încântare nu doar de publicul cel mai grosolan, ci și de mulțimea celor educați; aceștia se deosebesc între ei prin veșminte, nu prin judecată.”

Seneca

1. Gramatica limbii române – o știință esoterică

În România, gramatica limbii române constituie o știință esoterică. O știință stăpînită de o mână de inițiați – și aceștia, tot mai puțini de la un an la altul.

România este țara în care exprimarea agramală se poate auzi de la cea mai înaltă tribună a țării. Printre cele mai recente este următoarea declarație făcută de fostul premier, Călin Popescu Tăriceanu, cu ocazia alegerii sale în funcția de Președinte al Senatului, în ziua de 10 martie 2014. De la tribuna Senatului României, al doilea om în stat afirma: „Proiectul USL este, după părerea mea, un proiect care nu am putut să-l ducem la îndeplinire...”¹. Peste nouă luni, pregătindu-se

¹ Realitatea TV, 10.03.2014, ora 17:35.

sufletește pentru a prelua funcția de viceprim-ministru, Tăriceanu recidivează: „*Problema serioasă care o văd eu este în ce direcții va acționa guvernul...*”². În noiembrie 2014, ministrul Afacerilor Externe, Titus Corlățeanu, încercând să justifice organizarea defectuoasă a alegerilor prezidențiale la unele misiuni diplomatice ale României, făcea două dezacorduri de gen pe parcursul a 5 minute: „*o sută șai-zeci și unu de mii de votanți*” și „*douăzeci și unu de secții de votare*”³.

România este țara în care toți președinții aleși în perioada post-comunistă au avut probleme cu exprimarea corectă: marota lui Ion Iliescu a fost „falsa iluzie” (de parcă ar exista iluzii adevărate); Emil Constantinescu a avut și are un acuzativ defectuos („ideile care le susțin”, „imaginile care le vedeți” etc.), Traian Băsescu nu știe că în expresia *mass-media*, cuvântul *media* înseamnă „mijloace”; în consecință, a formulat de numeroase ori „mijloace mass media”⁴ sau chiar „mijloace media”, pleonasmul în stare pură. În ultimul său discurs important ca președinte al României, Traian Băsescu ne-a oferit cheia: când spune „mass media”, el se gândește la presă: „Trebuie să se găsească o soluție fiscală pentru mass media, pentru presă...”⁵. Ca un ardelean adevărat, succesorul său, Klaus Iohannis, înlocuiește adverbul „ca” prin alocuțiunea adverbială „ca și”, ajungând să spună: „... România să fie acceptată și respectată *ca și* membru...”⁶.

România este țara în care aproape toți prim-miniștrii au chinuit limba română. Theodor Stolojan ne-a delectat cu pleonasme – de la „mai spun *încă* o dată” până la forma perfecționată a acestuia, „mai *repet încă* o dată” (unde adverbul „încă” nu mai dublează sensul, ci îl triplează). Călin Popescu Tăriceanu a avut și are probleme cu

² *Realitatea TV*, 12.12.2014, ora 01:06.

³ Emisiunea „Cotroceni 2014”, *TV Digi 24*, 03.11.2014, ora 22:03.

⁴ „Asta-i realitatea *mijloacelor mass-media* și populația asta aude în fiecare zi” („Nașul”, *BITV*, 04.11.2010).

⁵ *TVR 1*, 20.12.2014, ora 18:49.

⁶ *TVR 1*, *Telegurnal*, 16.01.2015, ora 20:30.

utilizarea acuzativului, de unde elimină aproape întotdeauna prepoziția „pe”: „Erau o serie de *prevederi care am hotărît să le scoatem*” [cu referire la Statutul Parlamentarului]; „*Cu majorările care le-am făcut anul acesta...*”⁷; „... acum câteva zile am luat din bibliotecă o *carte care am citit-o în tinerețe...*”⁸. Emil Boc a excelat prin dezacordul de gen sau de număr dintre articolul posesiv și substantivul aflat în genitiv posesiv (un dezacord foarte răspândit printre vorbitorii limbii române din Transilvania), dar și prin banalul dezacord de gen dintre numeral și substantivul la care se referă: „... nimeni nu știe cum va arăta România peste șase luni sau peste *doisprezece luni...*”⁹; același personaj politic crede că se exprimă elegant punându-l pe „și” după adverbul „ca”: „... precum și cu PDL și PSD, *ca și partide* care formează alianța aflată la guvernare”¹⁰. Un personaj care nu a fost decât premier interimar, Gabriel Oprea, spunea, recent, cu multă fermitate: „Repet *încă* o dată...”¹¹, într-un context discursiv în care era evident că nu mai repetase ideea respectivă, ci doar o enunțase – motiv pentru care ar fi fost suficient să formuleze așa: „Spun *încă* o dată...” sau „Repet...”.

Nici cu primarii nu stăm mai bine. România este o țară europeană, membră a Uniunii Europene, a cărei capitală este Municipiul București. Acesta are un primar general, funcție ocupată din 2008 până de curând de medicul Sorin Oprescu, care se poate exprima chiar așa: „*Însuși această* restructurare trebuie făcută (...), nu pe picior, în baie”¹². Viceprimarul Municipiului Deva, Ioan Inișconi, se

⁷ *Radio România Actualități*, 27.03.2006, ora 22:10.

⁸ *Realitatea TV*, 08.05.2006 și *Radio Europa FM*, 09.05.2006, ora 11:03.

⁹ *Radio România Actualități*, 17.05.2006, ora 11:29.

¹⁰ *Realitatea TV*, 02.02.2009, ora 22:39; *Radio România Actualități*, 03.02.2009, ora 20:21.

¹¹ *Radio România Actualități*, 02.02.2009, ora 16:05.

¹² *Realitatea TV*, 18.08.2015, ora 11:25

¹³ Declarație de presă – „Telegurnal”, *TVR 1*, 17.08.2009, ora 20:09).

referea la amenajarea unui sens giratoriu astfel: „Rezultatul a arătat că un astfel de sens costă între 0,5 și 0,7 milioane de lei” (!)¹⁴. Așa este, unele sensuri costă mult...

România este țara în care purtătorii de cuvânt ai unor instituții publice – plătiți din banul public, dar angajați după criterii non-profesionale – se exprimă agramat. Vorbind despre introducerea a 500 de microbuze care să transporte la școală elevi din mediul rural, Mircea Mureșan, purtătorul de cuvânt al Ministerului Educației și Cercetării, spunea în 2006, că este „un program care îl dedicăm direct elevilor”¹⁵. În 2009, Liviu Naghi, purtătorul de cuvânt al I.P.J. Brașov, declara: „Noi am demarat procedurile de arestare ale lui Serghei Gorbunov...”¹⁶.

România este țara în care numeroși traducători de literatură care lucrează pentru edituri prestigioase fac greșeli de limbă incompatibile cu nivelul de competență presupus de această ocupație. Singura concluzie la care se poate ajunge este că acești oameni cunosc mai bine limba din care traduc decât limba în care traduc, adică limba maternă; cele mai multe greșeli sunt de ordin semantic, ceea ce dovedește un lexic sărac în propria limbă (traducătorul deține un fond de cuvinte atât de redus, încât nu poate găsi corespondentul cel mai potrivit în limba română). Nu voi da exemple, așa intra într-un labirint din care se iese greu. Dar sunt tentat să remarc alt gen de greșeli, mai degrabă stilistice decât semantice, prezente în cele mai multe traduceri. Iată câteva exemple dintr-o carte apărută relativ recent¹⁷, unde avem de-a face cu substituirea adverbului „ca” prin alocuțiunea adverbială „ca și”, substituie care în ultimii ani a devenit o modă. Această înlocuire nu numai că

¹⁴ *Gândul*, 03.08.2007, p. 4.

¹⁵ *Radio România Actualități*, 25.08.2006, ora 10:10.

¹⁶ *Realitatea TV*, 01.02.2009, ora 21:05.

¹⁷ Patrick Modiano, *Călătorie de nuntă*, trad. Elena-Brândușa Steiciuc, Iași, Polirom, 2014.

este nejustificată, dar duce la expresii redundante, de genul: „la fel ca și”, „aceeași (...) ca și”, „tot atât de (...) ca și” sau „din nou, ca și”: „Muzeul acesta a jucat un rol în viața noastră (...) la fel ca și grădina zoologică”¹⁸; „Pe-atunci trebuie să fi avut aceeași vârstă ca și mine”¹⁹; „... își strecoară o țigară între buze și o aprinde cu o brichetă aurită, la fel ca și portțigaretul”²⁰; „E tot atât de întuneric ca și adineaori...”²¹; „Cu schiurile lipite de umăr, își imaginează că se află din nou, ca și anul trecut, în telefericul care-l ducea mai sus de Rochebrune”. În aceeași traducere a Elenei-Brândușa Steiciuc găsim formulări naive, care lasă impresia că scriitorul se adresează unor ignoranți: „Mă întorceam de la Viena, din Austria, cu trenul...”²²; „Ceea ce m-a surprins era că se născuse la Viena, în Austria”²³. Astfel de construcții nu țin nici de gramatică, nici de semantică, ci de topica frazei, care produce un înțeles neintenționat de autor – în acest caz, impresia de care vorbeam: scriitorul pare să creadă că se adresează unor cititori care nu știu în ce țară este orașul Viena²⁴.

România este țara în care nici „creativii” din publicitate nu sunt scutiți de accidente. După scandalul cu „Nu fii” de la începutul anilor 2000, *copywriter*-ii din industria reclamei continuă să producă perle de genul dezacordului de număr din poster-ul cu reclamă la:

¹⁸ *Ibidem*, p. 18.

¹⁹ *Ibidem*, p. 134.

²⁰ *Ibidem*, p. 149.

²¹ *Ibidem*, p. 150.

²² *Ibidem*, p. 26.

²³ *Ibidem*, p. 28.

²⁴ Astfel de efecte secundare (sau colaterale) pot fi evitate ușor, nu e nevoie decât de o minimă imaginație lingvistică. În cazul de față, era suficient ca traducătorul să inverseze țara cu orașul: „Mă întorceam din Austria, de la Viena...” sau „se născuse în Austria, la Viena”. De această dată, menționarea orașului are sens, fiindcă face mai precisă informația primară: „În Austria, în Austria, dar unde? – La Viena!”

II. GREȘELI GRAMATICALE, SEMANTICE, SINTACTICE ȘI STILISTICE ÎN PRESA DE LIMBĂ ROMÂNĂ (2006-2014)

„Ziaristica înseamnă cinste și gramatică.”

I. L. Caragiale

1. Greșeli gramaticale

1.1. Folosirea greșită a cazului acuzativ: absența prepoziției „pe”

a) Absența lui „pe” după „decât” și „ca”

„Prăbușirea sistemului de credite a afectat Rusia mai mult decât celelalte economii în dezvoltare, distrugând încrederea în acțiunile și obligațiunile rusești, dar și în rublă, forțând Banca Centrală să cheltuiască o parte din imensele sale rezerve de monede străine pentru a stabili sistemul financiar” (traducere nesemnăată a articolului „Redimensionarea puterii Rusiei” de Paul Taylor, publicat de *The Moscow Times* din 26 decembrie 2008, în *Adevărul*, 31.12.2008, p. 18).

În toate exemplele care urmează, problema este aceeași: lipsește prepoziția „pe”, care indică faptul că subiectul introdus prin prepoziția „care” *suferă* acțiunea, nu o provoacă. Rusia este afectată *nu* de „celelalte economii în dezvoltare”, ci de „prăbușirea sistemului de credite”. Așadar, formularea corectă este: „Prăbușirea sistemului de credite a afectat Rusia mai mult decât

pe celelalte economii în dezvoltare...”, fiindcă și aceste economii au suferit acțiunea de a fi afectate de „prăbușirea sistemului de credite”, la fel ca Rusia.

„Același sondaj online arată că doar 1% dintre doamne văd rezolvarea sarcinilor domestice între cei doi parteneri ca o soluție capabilă să consolideze căsătoria” (Magda Marincovici, „Sondaj – Căsătoria, fidelitatea și impozitele”, în *Jurnalul Național*, 17.01.2009).

„Buffett vede SUA ca un nou raj al investitorilor” (titlul de articol în *Adevărul* din 13 martie 2009, p. 47).

„Privesc în jurul meu, și mormanele de cărți, ziarele păstrate, relicvele salvate îmi apar ca o figură a dezordinii proprii (...). Azi o privesc ca o asumare a proprie-mi identități și îmi găsesc o confirmare în dezordinea absolută care domnea, de exemplu, în atelierul lui Francis Bacon” (George Banu, „Ionesco și victoria dezordinii”, în *Dilema Veche*, nr. 551, 4-10 septembrie 2014, p. 11).

„Aceiași „filosofie” a cazului acuzativ impune folosirea prepoziției „pe” (a se vedea comentariul de mai sus). În absența ei, expresia „ca o soluție” sugerează că rezolvarea sarcinilor domestice ar fi subiectul acțiunii: „acționează”, „contează”, „este văzută” etc. „ca o soluție”. Dar textul spune altceva: subiectul acțiunii sunt „doamnele”, care „văd rezolvarea sarcinilor”. Corect: „... văd rezolvarea sarcinilor domestice între cei doi parteneri ca pe o soluție...”; „Buffett vede SUA ca pe un nou raj al investitorilor”; „Azi o privesc ca pe o asumare a proprie-mi identității”.

b) Absența lui „pe” înainte de „care”

„Podolski putea să ia și el un cartonaș galben, lucru care l-au cerut fanii lui Liverpool...” (transmisia meciului de fotbal Arsenal Londra – F.C. Liverpool, *Sport.ro*, 16.02.1014, ora 18:36).

„... este a treia pasă printre picioare care o dă Suarez în această partidă” (Mihai Pilescu, transmisia meciului de fotbal Arsenal Londra – F.C. Liverpool, *Sport.ro*, 16.02.1014, ora 18:36).

„Asta este o altă temă care vreau s-o analizăm...” (Rareș Bogdan, „Jocuri de putere”, *Relitatea TV*, 03.06.2014, ora 22:16).

„Sibiul are un astfel de steag, care și-l promovează...” (Rareș Bogdan, „Jocuri de putere”, *Relitatea TV*, 03.06.2014, ora 22:40).

În expresiile „lucru care l-au cerut fanii”, „pasă (...) care o dă Suarez”, „temă care vreau s-o analizăm”, „Sibiul are un astfel de steag, care și-l promovează” există două categorii de expresii lingvistice: expresii care se referă la *o parte activă* – subiecți care *fac* o acțiune („fanii”, „Suarez”, „Sibiul”) și expresii referitoare la *o parte pasivă* – lucruri care suportă acțiunea respectivă („lucru”, „pasă”, „steag”). Conform limbii române literare, partea activă se introduce cu pronumele relativ „care”, iar partea pasivă se introduce prin același pronume, căruia i se adaugă prepoziția „pe”, formând complementul direct „pe care”, ca element de legătură între propoziția regentă și propoziția subordonată atributivă. La prima vedere pare complicat, dar cei care se exprimă ca în exemplele de mai sus nu greșesc fiindcă nu cunosc teorie, ci pentru că nu *simt* care este partea activă și care este partea pasivă dintr-o frază.

Variantele corecte: „lucru *pe* care l-au cerut fanii”, „pasă (...) *pe* care o dă Suarez”, „temă *pe* care vreau s-o analizăm”, „Sibiul are un astfel de steag, *pe* care și-l promovează”. În toate aceste exemple, părțile active sunt: fanii (*care* au cerut), Suarez (*care* dă o pasă), subiectul vorbitor (*care* vrea să analizeze o temă împreună cu interlocutorii) și Sibiul (*care* are un steag), iar părțile pasive sunt: lucrul (*pe* care l-au cerut fanii), pasa (*pe* care o dă Suarez), tema (*pe* care subiectul vorbitor vrea să o analizeze împreună cu interlocutorii) și steagul (*pe* care Sibiul vrea să-l promoveze).

1.2. Folosirea greșită a modului gerunziu, atunci când subiectul lipsește

„Deputatul UDMR, Toro Tibor, aflat pe lista politicianilor cu dosar de urmărit la Securitate, a declarat sâmbătă pentru NewsIn că prioritatea CNSAS trebuie să fie deconspirarea foștilor ofițeri și angajați ai Securității, neglijați intenționat în acest moment, pentru a crea confuzie”. (R.A. – *Ziua* din 14.08.2006).

Corect: „pentru a se crea confuzie”, la modul impersonal, căci din frază lipsește subiectul (nu se spune cine îi neglijează intenționat pe foștii ofițeri și angajați ai Securității).

„Întocmirea ghidului s-a făcut ținând cont de rezultatul examenelor, importanța cecetărilor, numărul studenților afiliați unui profesor și nivelul de satisfacție al studenților.” („Top: Cambridge detronează Oxford”, în *Adevărul* din 31.07.2007, p. 18).

În expresia „întocmirea (...) s-a făcut”, verbul *a face* este impersonal (nu se spune cine a făcut întocmirea); așadar, „a ține cont” trebuie să fie tot impersonal: „ținându-se cont de rezultatele examenelor”, căci expresia „ținând cont” nu se referă la ghid; ea nu se referă la nimeni...

De altfel, dacă traducătorul știrii ar fi stăpânit mai bine limba română, ar fi scris mai simplu: „Ghidul a fost întocmit ținându-se cont de rezultatele examenelor...”, evitând și redundanța expresiei „Întocmirea ghidului s-a făcut”.

„Din păcate, acțiunile ministrului Șereș au fost tardive, având în vedere demisia sa din decembrie 2006” (Luca Iliescu, „Șereș, păcălit de Manțog”, în *Ziua*, nr. 3916, 28/29.04.2007, ediția națională, p. 8).

În frază nu există niciun subiect care ar putea „avea în vedere”, căci „acțiunile ministrului Șereș” nu sunt persoane și, deci, nu pot avea ceva în vedere; așadar, locuțiunea verbală „a avea în vedere” nu poate fi decât impersonală: „avându-se în vedere”. Expresia „având în vedere” ar fi fost la locul ei dacă autorul ar fi scris: „Consider că acțiunile ministrului Șereș au fost, din păcate, tardive, având în vedere demisia sa din decembrie 2006” – caz în care „având în vedere” ar fi trimis la subiectul care „consideră că”, adică la autorul enunțului: „consideră că...”, având în vedere...”.

„Dacă ar fi adevărat, activitatea sa s-ar încheia cu un gust amar, având în vedere înfrângerea în fața Norvegiei” (Adina Blaj, „Apus de soare la Națională!”, cu subtitlul „Pentru Huțupan și Amariei, meciul de azi cu Croația va fi ultimul în tricolor”, *Adevărul*, 13.12.2008, p. 21).